

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Віце-прем'єр-міністру України
з питань європейської
та євроатлантичної інтеграції
України – Міністру юстиції України

Ользі СТЕФАНШИНІЙ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)*

Згідно зі статтею 101 Конституції України та Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

У межах реалізації зазначених вище норм законодавства України мною у 2023 році було виявлено прогалину в законодавстві, яка суттєво впливала на стан додержання права засуджених на листування, у зв'язку із чим мною 23.09.2023 Міністрові юстиції України Малюсць Д.Л. було внесено подання № 8470.2/23/43.4 з метою ініціювання змін до низки нормативно-правових актів Міністерства юстиції України.

За результатами розгляду подання листом від 23.10.2023 №
було повідомлено, що з метою визначення єдиного порядку пересилання листів, що надійшли на ім'я засуджених (осіб, взятих під варту), які вибули з установ виконання покарань (слідчих ізоляторів), наказом Міністерства юстиції України від 19 жовтня 2023 року № 3687/5 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2023 року за № 1838/40894, до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018 року № 2823/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 вересня 2018 року за № 1010/32462, Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з
прав людини
№2435.2/25/43.4 від 19.02.2025
КЕП: Лубінець Д. В. 19.02.2025 15:18
368DC35ECECB2DC104000000E88D010070F70400

служби України, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 14 червня 2019 року № 1769/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18 червня 2019 року за № 633/33604, та Інструкції з організації перегляду кореспонденції (листування) осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 02 липня 2013 року № 1304/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02 липня 2013 року за № 1110/23642, внесено зміни.

Згідно з внесеними змінами до зазначених нормативно-правових актів листи, що надійшли на ім'я засуджених (осіб, взятих під варту), які вибули з установи виконання покарань (слідчих ізоляторів), не пізніше трьох робочих днів з дня їх отримання персонал установи виконання покарань (слідчого ізолятора), призначений наказом начальника установи виконання покарань (слідчого ізолятора), пересилає за місцем їх вибуття.

Зазначу, що відповідно до підпункту 2-7 пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 228, Міністерство юстиції України, серед іншого, здійснює контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та осіб, узятих під варту.

Водночас повідомляю, що у червні 2024 року мною Міністрові юстиції України Малюсць Д.Л. було внесено подання № 8149.2/К-15920.3/24/24/43.4 від 20.06.2024 щодо порушення вимог зазначених вище відомчих нормативно-правових актів державною установою «Городоцький виправний центр (№ 131)» та повернення до Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини листа, адресованого засудженому, який звільнився з виправного закладу.

За результатами розгляду вказаного вище подання листом від 06.08.2024 № Міністерство юстиції України, серед іншого, поінформувало, що до установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України доведено вимоги наказу Міністерства юстиції України від 19 жовтня 2023 року № 3687/5 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2023 року за № 1838/40894.

Також повідомлено, що стан дотримання прав засуджених та осіб, узятих під варту, в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби України перебуває на постійному контролі керівництва Міністерства юстиції України.

При цьому у листопаді 2024 року за № 16518.2/24/43.4 Вам як Віце-прем'єр-міністру України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – Міністру юстиції України було внесено подання про порушення вимог Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018 року № 2823/5, та Інструкції з організації перегляду кореспонденції (листування) осіб, які

тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, затвердженій наказом Міністерства юстиції України від 02 липня 2013 року № 1304/5, державними установами «Кропивницький слідчий ізолятор» та «Кропивницька виправна колонія (№ 6)», оскільки на адресу Секретаріату Уповноваженого були повернуті закриті конверти, адресовані особам, які вибули з наведених установ.

За результатами розгляду вказаного вище подання листом від 13.01.2025 № Міністерство юстиції України повідомило, що за результатами службового розслідування було притягнуто до відповідальності винну посадову особу.

Крім того, у листі Міністерства юстиції України від 13.01.2025 було зазначено, що листом Міністерства юстиції України від 02.12.2024 № Департаменту з питань виконання кримінальних покарань доручено організувати повторне доведення вимог наказу Міністерства юстиції України від 19.10.2023 № 3687/5 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.10.2023 за № 1838/40894, до персоналу Департаменту, міжрегіональних управлінь з питань виконання покарань Міністерства юстиції, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, у тому числі до осіб, відповідальних за пересилання кореспонденції, а також довести результати службового розслідування, проведеного на виконання наказу Міністерства юстиції України від 25.06.2024 № 1683/7, зокрема, щодо притягнення посадової особи до дисциплінарної відповідальності за допущене порушення.

Однак, незважаючи на те, що я як Уповноважений не лише виявив прогалину в законодавстві та ініціював її усунення, а й протягом минулого року двічі реагував на порушення вимог відомчих нормативно-правових актів Міністерства юстиції України, що призводили до порушення права засуджених та ув'язнених осіб на листування, вимушений констатувати, що Міністерством юстиції України не забезпечено здійснення належного контролю за діяльністю підпорядкованих органів та установ попереднього ув'язнення та виконання покарань, оскільки у січні 2025 року до Секретаріату Уповноваженого було вкотре повернуто закриті конверти, адресовані засудженому, який вибув з виправного закладу.

Зокрема начальником державної установи «Бердичівський виправний центр (№ 108)» повернуто на адресу Секретаріату Уповноваженого закриті конверти на ім'я № із супровідним листом Секретаріату Уповноваженого від 29.11.2024 № та закритий конверт № із супровідним листом Секретаріату Уповноваженого від 08.11.2024 № (додаються).

Окреслене свідчить про наявність системної проблеми та недостатній відомчий контроль з боку Міністерства юстиції України, що призводить до системності порушень.

Між тим, у листі від 13.01.2025 Міністерство юстиції України повідомило, що Міністерством юстиції України забезпечується своєчасне доведення інформації про зміни, що внесені до нормативно-правових актів та організаційних документів, які регулюють діяльність органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України. Стан дотримання прав засуджених та осіб, узятих під варту, в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби України перебуває на постійному контролі керівництва Міністерства юстиції України.

Беручи до уваги зазначене, той факт, що листи Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини адміністрацією державної установи «Бердичівський виправний центр (№ 108)», було повернуто, а не направлено за місцем вибуття адресата, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 17, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

В И М А Г А Ю:

1. Ініціювати проведення службового розслідування за фактом порушень адміністрацією державної установи «Бердичівський виправний центр (№ 108)» вимог Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018 року № 2823/5, та Інструкції з організації перегляду кореспонденції (листування) осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 02 липня 2013 року № 1304/5, за результатами якого за наявності підстав вжити відповідних заходів дисциплінарного впливу.

2. Забезпечити повторне доведення вимог наказу Міністерства юстиції України від 19 жовтня 2023 року № 3687/5 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2023 року за № 1838/40894, під особистий підпис до керівників Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України та його заступників, керівників структурних підрозділів Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України, відповідальних за організацію роботи з перегляду та відправлення/отримання кореспонденції засуджених та ув'язнених в підпорядкованих установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, керівників міжрегіональних управлінь з питань виконання покарань Міністерства юстиції та їх заступників, до начальників установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, персоналу установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, що призначений наказами начальників таких закладів відповідальним за пересилання кореспонденції.

3. Ініціювати проведення відомчих перевірок стану дотримання вимог наказу Міністерства юстиції України від 19 жовтня 2023 року № 3687/5 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2023 року за № 1838/40894, підпорядкованими установами попереднього ув'язнення та виконання покарань у 2024 році та у січні-лютому 2025 року, за результатами яких повідомити мене у розрізі кожної такої установи.

4. Забезпечити надсилання закритих конвертів () та № () за місцем його вибуття.

5. Про результати розгляду подання та вжиті заходи прошу повідомити мене у встановлений Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» строк.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Рубанова Катерина 298 70 89

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з
прав людини
№2435.2/25/43.4 від 19.02.2025
КЕП: Лубінець Д. В. 19.02.2025 15:18
368DC35ECECB2DC104000000E88D010070F70400